



**Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego Leśny Zakład
Doświadczalny Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej
w Rogowie, Wydział Leśny SGGW w Warszawie we współpracy
z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych**

zaprasza na

**VIII Konferencję z cyklu
AKTYWNE METODY OCHRONY PRZYRODY W ZRÓWNOWAŻONYM LEŚNICTWIE**

która odbędzie się w dniach 29-30 marca 2012 roku w auli CEPL SGGW w Rogowie

Temat przewodni:

GATUNKI OBCE W LASACH



Założenia

Ocenia się, że w Polsce, jak na całym świecie, mamy do czynienia z inwazją obcych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Obok utraty siedlisk jest to największe zagrożenie dla zachowania różnorodności biologicznej. W maju ubiegłego roku Komisja Europejska uznała inwazyjne gatunki obce za jedno z największych bezpośrednich zagrożeń dla europejskiej przyrody.

Rozprzestrzenianie się przy udziale człowieka obcych gatunków poza granice swoich naturalnych zasięgów najczęściej stanowi poważne zagrożenie dla gatunków rodzimych. Sporne jest określanie przedziałów czasowych czy i do kiedy konkretny gatunek jest obcy, a od kiedy już rodzimy. Według obowiązujących definicji gatunek obcy nie może stać się rodzimy, niezależnie od przedziału czasu, jaki upłynął od introdukcji. Gatunki wprowadzone bardzo dawno temu z reguły nie są inwazyjne. W praktyce większe znaczenie ma to czy dany obcy gatunek jest szkodliwy (inwazyjny), czy nie.

Natomiast rozprzestrzenianie się gatunków w sposób samoistny (?) jest korzystnym i naturalnym wskaźnikiem zmian, np. ewolucyjnych czy klimatycznych, którym przyroda od wieków podlega i dzięki temu staje się bardziej różnorodna. Zmiany zasięgów czy nawet wymieranie niektórych gatunków są naturalnym procesem i zjawisko to musimy zaakceptować. Spektakularnym przykładem braku akceptacji dla tych zmian są autorytarnie ustalone granice występowania (zasięgów) gatunków drzew w naszym kraju. Nie ma dowodów, że granice te są trwałe i niezmiennie.

Jednak w większości inwazyjne gatunki obce stanowią utrapienie zarówno dla samej przyrody jak i dla ludzi zarządzających środowiskiem, w tym szczególnie dla służb leśnych i służb ochrony przyrody. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 listopada 2011 roku wymieniono 52 niepożądane obce inwazyjne gatunki, których sprowadzanie do kraju, przetrzymywanie, prowadzenie hodowli, rozmnażanie i sprzedaż na terenie kraju wymaga zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Jednak wg Instytutu Ochrony Przyrody w Polsce stwierdzono co najmniej 1200 obcych gatunków.

Samoistnie lub przy udziale człowieka, znaczna część gatunków obcych dokonała swoistej inwazji na ekosystemy leśne. Wiele z nich jest powszechnie znanych naukowcom, leśnikom i przyrodnikom, jak na przykład:

- z królestwa roślin – niecierpek drobnokwiatowy, dąb czerwony, robinia pseudoakacja, czeremcha amerykańska, klon jesionolistny;
- z królestwa zwierząt – norka amerykańska, jenot, szop praczy, żółw czerwonołody, rak amerykański, jelen sika, daniel, bażant, szrotówek kasztanowcowiaczek;
- z królestwa grzybów – phytophthora, holenderska choroba wiązków.

Większość gatunków obcych i inwazyjnych nie jest jednak powszechnie znana, a tym samym nie wiadomo czy i gdzie występują oraz jaki mają wpływ na ekosystemy leśne?

Intencją organizatorów Konferencji jest konstruktywna wymiana poglądów i doświadczeń dotycząca obecności i wpływu gatunków obcych i inwazyjnych na ekosystemy leśne.

Pytania kluczowe

1. Czy i jakie inwazyjne gatunki obce stanowią rzeczywiste zagrożenie dla różnorodności biologicznej polskich lasów?
2. Czy nasza wiedza o tych gatunkach jest wystarczająca?
3. Które gatunki obcego pochodzenia są pożądane, które mogą być tolerowane, a które zagrażają ekosystemom leśnym?
4. Czy i jak zapobiegać rozprzestrzenianiu się tych gatunków w lasach?
5. Czy i pod jakimi warunkami można wprowadzać obce gatunki?
6. Jak efektywnie zapobiegać niebezpiecznym introdukcjom oraz kontrolować najgroźniejsze obce gatunki wprowadzane w przeszłości?
7. Czy możemy skutecznie zablokować wniknięcie do polskiej przyrody nowych gatunków inwazyjnych, np. węgorek sosnowy, barczatka syberyjska?
8. Gatunki obce ekosystemowo (np. kot i pies w lesie, świerk i buk poza zasięgiem).

Planowane sesje tematyczne

1. Gatunki obce i ich wpływ na ekosystemy leśne
2. Szkody wyrządzone przez inwazyjne gatunki obce w ekosystemach leśnych
3. Obce gatunki wykorzystywane w gospodarce leśnej i łowieckiej
4. Obowiązujące w Polsce akty prawne dotyczące gatunków obcych

Cele konferencji

- Próba określenia realnego zagrożenia dla różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych ze strony gatunków obcych i inwazyjnych
- Omówienie i promowanie działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się tych gatunków w lasach
- Wymiana doświadczeń i poglądów wśród osób i instytucji zajmujących się badaniami nad wpływem gatunków obcych i inwazyjnych na ekosystemy leśne
- Promocja rodzimych gatunków roślin, grzybów i zwierząt

Charakter konferencji i uczestnicy

Konferencja poświęcona jest doskonaleniu praktycznych metod ochrony przyrody w zrównoważonym leśnictwie oraz rozpoznaniu i określeniu wpływu gatunków obcych i inwazyjnych na ekosystemy leśne. Ma charakter ogólnopolskiego forum wymiany doświadczeń i poglądów w tym zakresie. Przeznaczona jest dla pracowników Lasów Państwowych, zarządców lasów prywatnych, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, parków narodowych i krajobrazowych, środowisk akademickich, a także instytucji i urzędów publicznych oraz organizacji pozarządowych związanych z ochroną przyrody, zachowaniem różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych, a zwłaszcza gatunków rodzimych.

Patronat honorowy

- Janusz ZALESKI – Podsekretarz Stanu Główny Konserwator Przyrody
- Andrzej JAGUSIEWICZ – Główny Inspektor Ochrony Środowiska
- Michał KIEŁSZNIA – Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
- Adam WASIAK – Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
- Alojzy SZYMAŃSKI – JM Rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Patronat medialny

- Biznes i Ekologia
- Głos Lasu
- Las Polski
- Środowisko

Komitet Organizacyjny

- Dariusz ANDERWALD – SGGW LZD CEPL w Rogowie
- Jolanta BŁASIAK – Wydział Ochrony Przyrody DGLP
- Wojciech SOLARZ – IOP w Krakowie
- Ryszard TOPOLA – ZOO w Łodzi
- Tomasz PUCEK – Ministerstwo Środowiska
- Karolina MAZURSKA, Ewa PISARCZYK – GDOŚ w Warszawie

Pozostałe informacje na: <http://cepl.sggw.pl>

Przewodniczący Konferencji

Michał ZASADA – dziekan Wydziału Leśnego
SGGW w Warszawie
22 / 59 38010, dwl@sggw.pl

Sekretarz Konferencji

Dariusz ANDERWALD – kierownik CEPL LZD
SGGW w Rogowie
46 / 87 48374, anderwald.lzd@interia.pl